

Movements

Er et travlt kulturliv positivt for idrætsdeltagelsen?

Bjarne Ibsen

Syddansk Universitet

Kolofon

**Er et travlt kulturliv positivt for
idrætsdeltagelsen?**

Bjarne Ibsen

Center for forskning i Idræt, Sundhed
og Civilsamfund (CISC)
Institut for Idræt og Biomekanik,
Syddansk Universitet

ISBN: 97887-85464-01-9

Forsidefoto: Colourbox

Fotos: Colourbox

Print: Grafisk center, SDU

Samarbejdspartnere: Data, som rap-
portens analyser bygger på, er stillet til
rådighed af Danmarks Statistik

Indhold

Sammenfatning.....	5
Indledning.....	7
Teoretiske forventninger til analysen	9
Hvordan er analysen gennemført?	11
Resultater	13
Sammenhænge mellem kultur- og fritidsaktivitet og idræts- og motionsaktivitet	13
Betydningen for idræts- og motionsdeltagelsen af hvor ofte en kulturaktivitet praktiseres	18
Logistisk regressionsanalyse	21
Konklusion og diskussion.....	27
Litteratur	29
Bilag	31

Sammenfatning

I denne rapport kan man læse resultaterne af en analyse af sammenhængene mellem voksnes kultur- og fritidsvaner og idræts- og motionsvaner. Er voksne borgere, der er meget aktive i andre kultur- og fritidsaktiviteter, mindre idræts- og motionsaktive end borgere, der ikke er så aktive i kulturlivet? Eller har et aktivt kultur- og fritidsliv en forstærkende effekt på idræts- og motionsdeltagelsen?

Analysen deraf bygger på data fra Kulturvaneundersøgelsen, der er en stikprøvebaseret spørgeskemaundersøgelse af voksnes kultur- og fritidsvaner, som Kulturministeriet står bag, og som gennemføres af Danmarks Statistik. Data, som er brugt i analyserne, omfatter svar fra 57.028 voksne borgere, der er indhentet fra medio 2018 til første kvartal 2023.

De statistiske analyser påviser en positiv sammenhæng mellem et aktivt kultur- og fritidsliv og deltagelse i idræt og motion. Det gælder for de fleste typer af kultur- og fritidsaktivitet, men sammenhængen er stærkere for deltagelse i idræt og motion i forening end for deltagelse i idræt og motion generelt, og jo flere aktiviteter, man deltager i, jo større er sandsynligheden for, at man også dyrker idræt og motion. Analysen bestyrker således antagelsen om, at besiddelsen af kulturel kapital, som her er defineret som 'kulturel smag, interesse og praksis', har væsentlig betydning for idræts- og motionsdeltagelsen. Både hvor hyppigt man dyrker idræt og motion, og i hvilke organiserede sammenhænge det sker. Forklaringer på denne sammenhæng diskuteres sidst i rapporten.

Analysen viser imidlertid også, at der er betydelige forskelle mellem de forskellige former for kultur- og fritidsaktivitet på, hvor stærk sammenhængen med idræts- og motionsdeltagelse er. De stærkeste sammenhænge findes mellem deltagelse i idræt og motion i en forening og kultur- og fritidsaktiviteter, der tæt forbundet med idræt og motion (tilskuer dertil samt frivilligt arbejde), samt aktiviteter der betegnes som 'folkekultur'. Derimod er sammenhængene mindre stærke for aktiviteter, som betegnes som enten 'finkultur' eller 'massekultur'.

Endelig giver analysen ikke belæg for antagelsen, at jo mere man er aktiv i kultur- og fritidsaktiviteter (udover idræt og motion), desto mindre er man idræts- og motionsaktiv. Jo flere typer af kultur- og fritidsaktivitet, den enkelte praktiserer, desto større er sandsynligheden for, at pågældende også dyrker idræt og motion. Og der er ikke en tydelig sammenhæng mellem, hvor ofte forskellige kultur- og fritidsaktiviteter praktiseres og deltagelse i idræt og motion. Der er altså intet belæg for, at lavere deltagelse i idrætsforeninger i større byer skyldes, at der er så mange andre tilbud, som borgerne kan vælge at bruge deres tid på. Det taler snarere for, at en bredt anlagt kultur- og fritidspolitik, der giver mulighed for at deltage i mange forskellige kultur- og fritidsaktiviteter, vil have en positiv betydning for deltagelsen i idræt og motion. Analysen giver således empirisk belæg for, at idræt og motion er stærkt forbundet med folks kulturelle udfoldelser, og at det i højere grad er den kulturelle sammenhæng end den sundhedsmæssige, der forklarer idræts- og motionsdeltagelsen.

Indledning

Formålet med denne rapport er at fremlægge resultaterne af en analyse af sammenhængene mellem voksnes kultur- og fritidsvaner og idræts- og motionsvaner.

Der er to begrundelser for at undersøge dette. For det første møder jeg ofte det synspunkt, at vigende deltagelse i idræt visse steder – især i idrætsforeninger – skyldes, at 'der er så mange kultur- og fritidstilbud' i byen. Dvs. at idræts- og motionsdeltagelsen afhænger af, hvor meget borgerne engagerer sig i andre kultur- og fritidstilbud i bred forstand. Dette synspunkt har et vist belæg i undersøgelsen af danskernes bevægelsesvaner, Danmark i Bevægelse, hvor 'jeg prioriterer andre fritidsaktiviteter' var en af de vigtigste af respondenternes oplevede barrierer mod at være mere fysisk aktiv (Elmose-Østerlund et al., 2021: 16). Den anden begrundelse er, at der er forbavsende lidt forskning i sammenhængene mellem 'kulturel kapital' og idræts- og motionsdeltagelse, mens der er mange studier af 'social capitals' og 'økonomisk kapital' betydning for idrætsdeltagelsen.

Analysen bygger på omfattende og unikke data fra Kulturvaneundersøgelsen, der muliggør analyser, som de traditionelle idrætsvaneundersøgelser ikke giver mulighed for. Rapporten indledes med de teoretiske forventninger til analysen. Derpå følger et metodeafsnit, som redegør for datagrundlaget og den måde, analyserne er gennemført. Resultatafsnittet, der følger derefter, omfatter tre dele. For det første en deskriptiv analyse af sammenhængene mellem deltagelse i forskellige typer af kultur- og fritidsaktiviteter og deltagelse i idræt og motion. For det andet en deskriptiv analyse af sammenhængen mellem hyppighed af deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter og deltagelse i idræt og motion. For det tredje en logistisk regressionsanalyse af sammenhængene mellem kultur- og fritidsvaner og idræts- og motionsvaner, hvor alle de anvendte kultur- og fritidsvariable samt kontrolvariable (køn, alder, uddannelse og bopæl) indgår i analysen og således tager højde for de indbyrdes sammenhænge mellem de uafhængige variable. I rapportens sidste afsnit opsamles og diskuteres analysens resultater.

Teoretiske forventninger til analysen

Når voksne ikke er så idræts- og motionsaktive, som det fra mange sider anbefales, forklares det undertiden med, at der er så meget andet, som tiden kan bruges til. Dels fordi der ikke er tid til det hele, og derfor må man vælge, og måske er der andet, man er mere optaget af, end at dyrke idræt og motion. Dels fordi der måske er status i et travlt hverdagsliv med lange arbejdsdage og begrænset fritid (Bellezza et al., 2016).

En konkurrerende antagelse er, at der er en positiv sammenhæng mellem at være aktiv i bestemte former for fritids- og kulturaktivitet og at dyrke idræt. Primært fordi den kulturelle kapital, som dyrkelsen af bestemte fritids- og kulturaktiviteter bl.a. er udtryk for, kan tænkes at have betydning for idræts- og motionsvanerne. Bl.a. fordi der måske er status i at have et travlt fritids- og kulturliv – især at være aktiv i bestemte kulturformer – og derunder også at dyrke idræt og motion.

Kulturel kapital forbindes især med den franske sociolog Bourdieu, som forklarer habitus og adfærd ud fra individets økonomiske, sociale og kulturelle kapital (Bourdieu, 1986). Kulturel kapital er et bredt begreb, der bl.a. dækker over viden om kulturen, fx kendskab til litteratur og kunst; evne til at forstå kulturen og dens 'koder'; samt holdninger og værdier, bl.a. holdninger til at hjælpe andre. Inden for denne brede forståelse af begrebet kan 'kulturel smag, interesse og praksis' forstås som en del af den kulturelle kapital (Eimhjellen, 2023), der i denne analyse operationaliseres som deltagelse i forskellige former for kultur- og fritidsaktivitet.

Såvel i den offentlige og politiske debat som i forskningen skelnes der ofte mellem 'finkultur', 'populærkultur' og 'folkekultur' (Johansson, 2009). 'Finkultur' bruges overvejende som udtryk for produktion og formidling af kunstværker, f.eks. billedkunst, teater, klassisk musik og kulturarv, som der er uddannelser og formidlingsinstitutioner for (Bache, 2021). Det kendetegner 'finkultur', at deltagerne først og fremmest er 'tilskuere' til professionelles præstationer. Det er overvejende professionelle organisationer og institutioner - både offentlige og kommercielle - der producerer og formidler 'finkultur', som i meget højere grad dyrkes af borgere fra de begunstigede sociale lag i samfundet end af borgere fra mindre begunstigede sociale lag (Bak et al., 2012: 319; Blaabæk og Jæger, 2021: 12). Denne kulturform er både historisk og aktuelt prioriteret politisk i sammenligning med 'folkekultur' og især 'populærkultur' (Bakke, 1988; Bache, 2021).

'Populærkultur' er en betegnelse for kulturelle genrer, der er vidt udbredte, f.eks. pop- og rockmusik, triviallitteratur og magasiner, tv- og computerspil og store sportsbegivenheder. Ordet bruges ofte synonymt med udtryk som 'underholdningskultur' og 'massekultur'. Det kendetegner 'populærkultur', at deltagerne primært er 'tilskuere' til professionelles præstationer, men deltagelse forudsætter i mindre grad end i 'finkultur' særlige forudsætninger og kvalifikationer. Som i 'finkultur' er det overvejende professionelle organisationer og institutioner – primært kommercielle – der producerer og formidler 'populærkultur'. 'Populærkultur' har en lavere samfundsmæssig status end 'finkultur', selvom andelen af befolkningen, der deltager i 'populærkultur', er større. Den socioøkonomiske ulighed er mindre end i 'finkultur' (Bak et al., 2012: 321), og 'populærkultur' har mindre politisk opmærksomhed, end 'finkultur' har (Bakke, 1988; Bache, 2021).

'Folkekultur' kan både ses som en modsætning til 'finkultur' og til 'populærkultur'. Det er en fælles betegnelse for kultur- og fritidsaktiviteter, der dyrkes af borgerne selv og typisk udøves lokalt og ofte kollektivt. Selvom aktiviteterne kræver visse færdigheder af deltagerne, og udøvelsen går ud på at dygtiggøre sig, har aktiviteterne ikke til formål at fremstille et kulturelt produkt, som det har i både 'finkultur' og 'populærkultur'. Det kendetegner således 'folkekultur', at deltagerne er 'udøvere'. Det kan for eksempel være folkedans, folkemusik, idrætsudøvelse (som i nogle sammenhænge betegnes som 'folkelig idræt') samt undervisning og foredrag i aftenskole. I en mere ideologisk og politisk forståelse af 'folkekultur' bruges begreberne 'uformel dannelse' og 'folkeoplysning' med rødder i grundtvigianismen, som store dele af friskole- og højskolebevægelsen og dele af foreningslivet har historiske rødder i. Folkeoplysning er også formålet for den offentlige støtte til foreningsorganiserede fritidstilbud for børn og unge og fritidsundervisning for voksne (Folkeoplysningsloven). 'Folkekultur' dyrkes i høj grad i foreninger men også på egen hånd. 'Folkekultur' opfattes – både i offentligheden og politisk – som borgernes egen kultur og som ikke-elitær; aktiviteterne har betydelig politisk opmærksomhed og modtager relativt stor offentlig økonomisk støtte; og selvom der er socioøkonomiske forskelle i udøvelse af de forskellige folkekulturelle aktiviteter, og det varierer betydeligt fra aktivitet til aktivitet, er uligheden på tværs af aktiviteterne mindre end i 'finkultur' (Bak et al., 2012: 321).

Teorien har inspireret til følgende forventninger til de statistiske analyser af data.

For det første forventes det, at der er en positiv sammenhæng mellem et aktivt kultur- og fritidsliv forstået som deltagelse i en række kultur- og fritidsaktiviteter og deltagelse i idræt og motion. Både for hvor hyppigt, der dyrkes idræt og motion, og for idræt og motion i en forening.

For det andet forventes det, at sammenhængene er stærkest for deltagelse i idræt og motion i en forening og at sammenhængene er stærkest for kultur- og fritidsaktiviteter, der kan betegnes som folkekultur og svagest for kultur- og fritidsaktiviteter, der overvejende praktiseres alene og hjemme.

For det tredje forventes det, at der er en negativ sammenhæng mellem meget høj deltagelse i andre kultur- og fritidsaktiviteter og hyppigheden af idræts- og motionsudøvelse.

Hvordan er analysen gennemført?

Til at undersøge problemstillingen benyttes data fra Kulturvaneundersøgelsen, der er en stikprøvebaseret spørgeskemaundersøgelse af voksnes kultur- og fritidsvaner, som Kulturministeriet står bag. Siden 2018 har Danmarks Statistik stået for undersøgelsen.

Kulturvaneundersøgelsen blev gennemført første gang i 1964 og derefter gentaget i 1975, 1987, 1993, 1998, 2004 og 2012, og siden 2018 er undersøgelsen gennemført kontinuerligt hvert år hen over året. Svarene er siden 2018 indhentet enten digitalt eller telefonisk. Undersøgelsen omfatter voksne med bopæl i Danmark, der er 16 år eller ældre. Fordelt over året siden 2018 har ca. 24.000 borgere hvert år modtaget en invitation til at besvare spørgeskemaet. Ca. halvdelen af de udvalgte til undersøgelsen har besvaret spørgsmålene, hvilket er ca. 1.000 besvarelser hver måned. Data, som er brugt i analyserne, omfatter svar fra 57.028 voksne borgere, der er indhentet fra medio 2018 til første kvartal 2023 (knap 5 år i alt). Yderligere information om Kulturvaneundersøgelsen og resultater derfra findes på Danmarks Statistiks hjemmeside: <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/kultur-og-fritid/digital-adfaerd-og-kulturvaner/kultur-og-fritidsvaner>.

Datasættet giver nogle analysemuligheder, som de mere fokuserede undersøgelser ikke giver. For det første giver den omfattende, kontinuerle indsamling af besvarelser hver måned mulighed for at analysere ændringer i idræts- og motionsdeltagelsen og andre kultur- og fritidsvaner hen over året og undersøge effekten af specifikke, tidsafgrænsede hændelser eller indsatser. Det har således været muligt at undersøge, hvilken indvirkning Covid-19 havde på voksnes idræts- og motionsdeltagelse i de måneder i 2020 og 2021, hvor offentlige indgreb begrænsede mulighederne for at dyrke idræts- og motionsaktiviteter, der er organiserings- og facilitetsafhængige (Ibsen, 2024 a).

For det andet giver det store antal besvarelser mulighed for at undersøge forskelle på det decentrale niveau – kommuner og kommunetyper – på voksnes idræts- og motionsvaner samt ændringer deri. Data har således kunne bruges til en analyse af, om udviklingen i idræts- og motionsdeltagelsen var anderledes i 'Bevæg dig for livet' kommuner, de såkaldte Visionskommuner, der samarbejdede med DIF's og DGI's 'Bevæg dig for livet' projekt om en række indsatser, der tog sigte på at øge idræts- og motionsdeltagelsen i den enkelte kommune, end i kommuner, der ikke havde et samarbejde med 'Bevæg dig for livet' (Ibsen, 2024 a)

For det tredje giver Kulturvaneundersøgelsens data også mulighed for at undersøge sammenhænge med deltagelse i forskellige kultur- og fritidsaktiviteter, som data indeholder detaljerede informationer om. Blandt andet giver det mulighed for at analysere, hvilken betydning deltagelse i forskellige typer af kultur- og fritidsaktivitet har for idræts- og motionsdeltagelsen og for deltagelse i frivilligt arbejde (Ibsen, 2024 b). Det er denne fordel ved Kulturvaneundersøgelsens data, som er brugt til analyserne i denne rapport.

Spørgeskemaet omfatter spørgsmål om en række kultur- og fritidsaktiviteter. Det gælder musik, scenekunst, billedkunst, film og serier, nyheder i aviser, TV mv., museer og andre udstillinger, kulturarv, litteratur, bibliotek, digitale spil, sport og motion, sportsbegivenheder, fritidsaktiviteter (primært fritidsundervisning) samt frivilligt arbejde. I takt med ændringer i befolkningens kultur- og fritidsvaner er antallet af kultur- og fritidsaktiviteter, der spørges til i undersøgelsen, vokset. Undersøgelsen koncentrerer sig om de aktiviteter, som Kulturministeriet primært interesserer

sig for. Det er således ikke en undersøgelse af kultur- og fritidsvaner i bredeste forstand. Med udgangspunkt i de nævnte kultur- og fritidsområder har respondenterne forholdt sig til følgende spørgsmål: Hvor ofte deltager du i aktiviteten; hvor deltager du (f.eks. hjemme eller ude); hvad har du set eller hørt (genre / type aktivitet); og hvordan deltager du (brug af en kulturinstitution, brug af medier mv.).

Spørgsmålene om motion og idræt omfatter fire spørgsmål. Det første handler om, hvor ofte der dyrkes idræt og motion: 'Hvor ofte har du dyrket motion inden for de seneste tre måneder? Det kan både være i klub, forening, motionscenter eller på egen hånd.' Svarmulighederne er 'flere gange dagligt', 'dagligt eller næsten dagligt', '3-4 dage om ugen', '1-2 dage om ugen', '1-3 dage om måneden', 'sjældnere' og 'har ikke dyrket motion inden for de seneste tre måneder'.

Det andet spørgsmål handler om den organisatoriske kontekst for motionsdeltagelsen: 'Hvor har du dyrket motion inden for de seneste tre måneder? Svarmulighederne er 'forening eller klub', 'motionscenter', 'dyrker motion på egen hånd uden betalt medlemskab' og 'andre steder'. Respondenten kunne give flere svar, fx både sætte kryds ved 'forening eller klub' og 'på egen hånd uden betalt medlemskab'. Spørgsmålet blev kun besvaret af dem, som i spørgsmålet forinden havde svaret, at de inden for de seneste tre måneder havde dyrket motion. Tallene er derfor omregnet til andel af alle respondenter.

Resultater

Dette afsnit med resultaterne af de statistiske analyser er opdelt i tre dele. Første del består af en deskriptiv analyse af sammenhænge mellem deltagelse i forskellige typer af kultur- og fritidsaktiviteter og deltagelse i idræt og motion. Anden del er ligeledes en deskriptiv analyse af sammenhængen mellem hyppighed af deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter og deltagelse i idræt og motion. Tredje del er en logistisk regressionsanalyse, hvor alle de uafhængige variable samt kontrolvariable (køn, alder, uddannelse og urbaniseringsgrad) indgår i analysen og således kontrollerer for sammenhænge mellem de uafhængige variable.

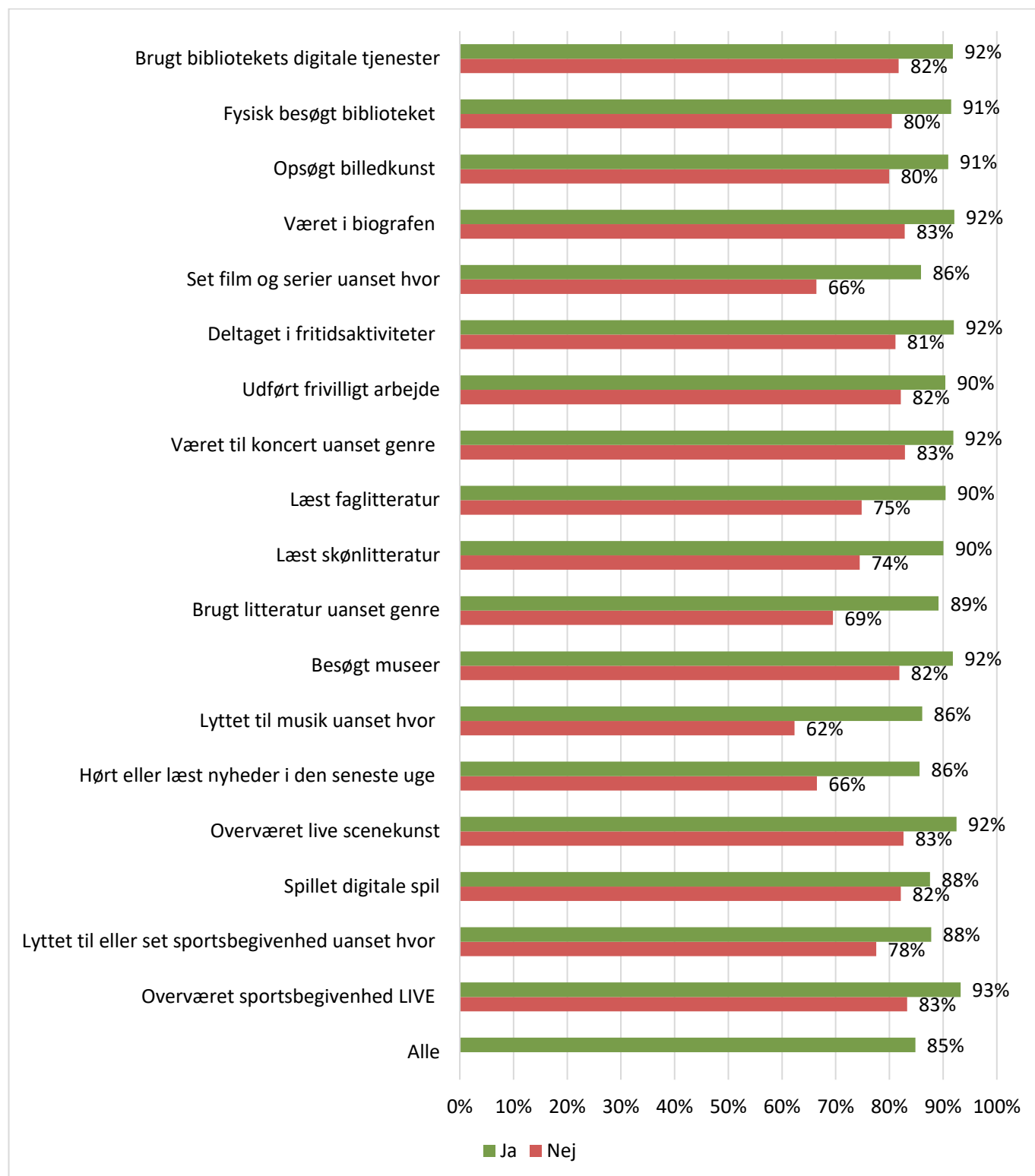
Sammenhænge mellem kultur- og fritidsaktivitet og idræts- og motionsaktivitet

Figur 1 viser, at der for alle de undersøgte kultur- og fritidsaktiviteter er en positiv – og statistisk signifikant – sammenhæng mellem at dyrke en kultur- og fritidsaktivitetstype og at dyrke motion og idræt. Det gælder for de fleste af de undersøgte kultur- og fritidsaktiviteter, at blandt dem, der har været aktiv i den pågældende aktivitetstype inden for de seneste tre måneder før de blev spurgt, har mere end 90 pct. også deltaget i motion og idræt. Undtagelserne er kultur- og fritidsaktiviteter, som praktiseres af en meget stor del af befolkningen – følge med i nyheder, lytte til eller se sportsbegivenheder, lytte til musik og se film eller serier. For disse aktiviteter gælder det imidlertid, at de som ikke praktiserer den pågældende aktivitet, er meget mindre idræts- og motionsaktive, end befolkningen i gennemsnit er. Desuden er de, der spiller digitale spil, kun lidt mere idræts- og motionsaktive end de, der ikke gør det. De højeste andele, som dyrker idræt eller motion, finder vi blandt de aktive i kultur- og fritidsaktiviteter, der finder sted udenfor hjemmet: Overværelse af eller deltagelse i sportsbegivenheder LIVE, scenekunst, museum, koncert, organiseret fritidsaktivitet, biograf og bibliotek.

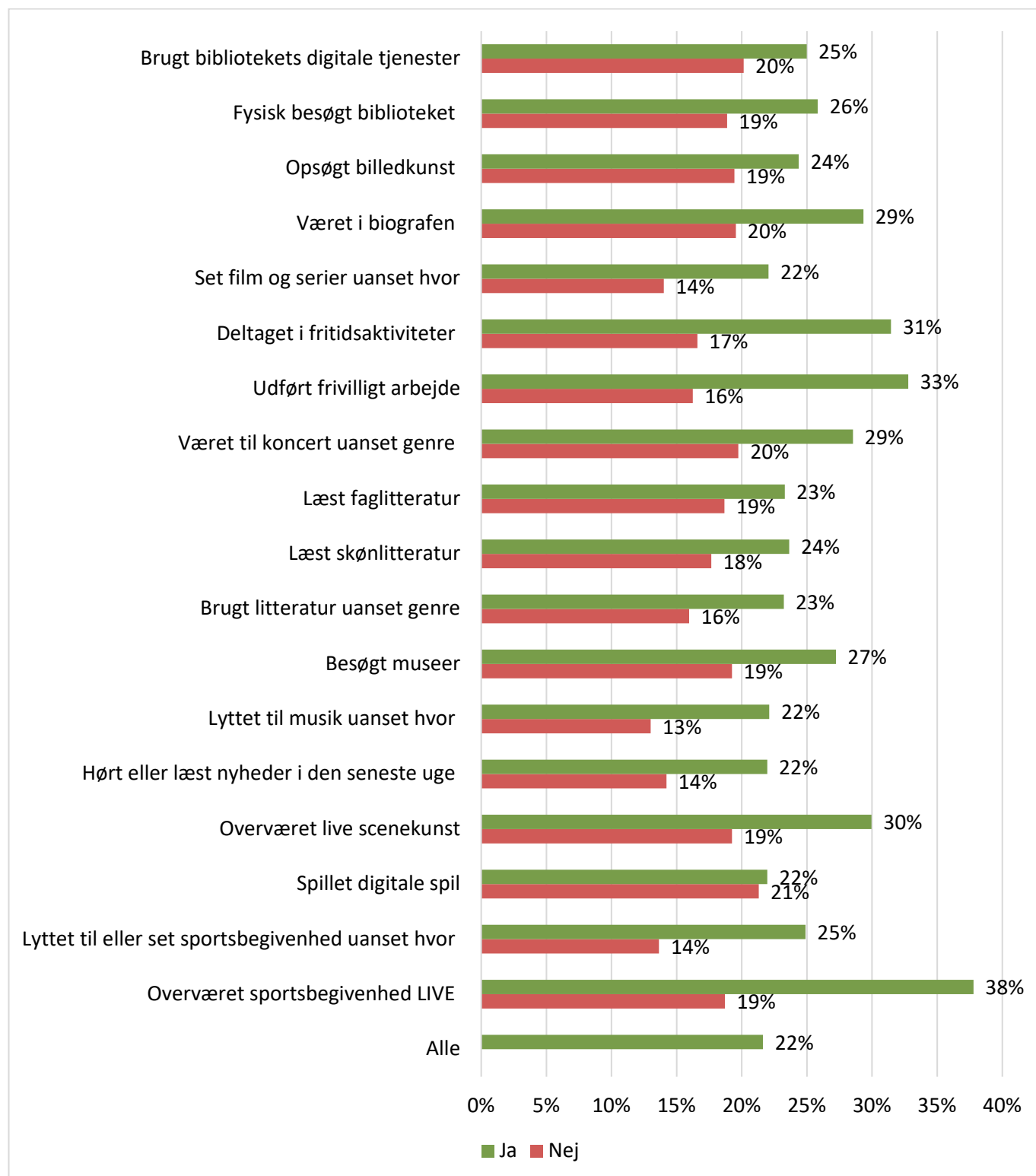
Figur 2 viser, at dette mønster i store træk går igen i analysen af sammenhænge mellem deltagelse i en kultur- og fritidsaktivitetstype inden for de seneste tre måneder og deltagelse i idræt eller motion i en forening. Bortset fra deltagelse i digitale spil er der en statistisk signifikant positiv sammenhæng mellem at have været aktiv i en kultur- og fritidsaktivitetstype og have deltaget i idræt og motion i en forening. Den relative forskel på andelen, som dyrker idræt og motion i en forening, mellem de aktive og de inaktive i en kultur- og fritidsaktivitetstype er imidlertid større, end den er for den generelle motions- og idrætsdeltagelse. De mest aktive i idræt og motion i foreninger er borgere, der overværer sportsbegivenheder LIVE, deltager i frivilligt arbejde, deltager i andre organiserede fritidsaktiviteter og overværer scenekunst. Dvs. aktiviteter som foregår udenfor hjemmet og forudsætter en aktiv indsats af den enkelte. Mindst betydning for deltagelse i idræt og motion i forening har deltagelse i digitale spil, at følge med i nyheder, at lytte til musik, at bruge litteratur samt at se film. Dvs. aktiviteter der overvejende praktiseres hjemme, og hvor deltagelse for de fleste aktiviteters vedkommende ikke forudsætter en større aktiv indsats af den enkelte.

Endelig viser både figur 3 og figur 4, at jo flere kultur- og fritidsaktivitetstyper, som den enkelte har praktiseret, jo større er andelen, som har dyrket idræt og motion mindst en gang om ugen, og jo større er andelen, der gør det i en forening. Dvs. at jo mere aktiv den enkelte er inden for kulturlivet i bred forstand, jo mere sandsynligt er det, at pågældende også dyrker idræt og motion og gør det i en forening.

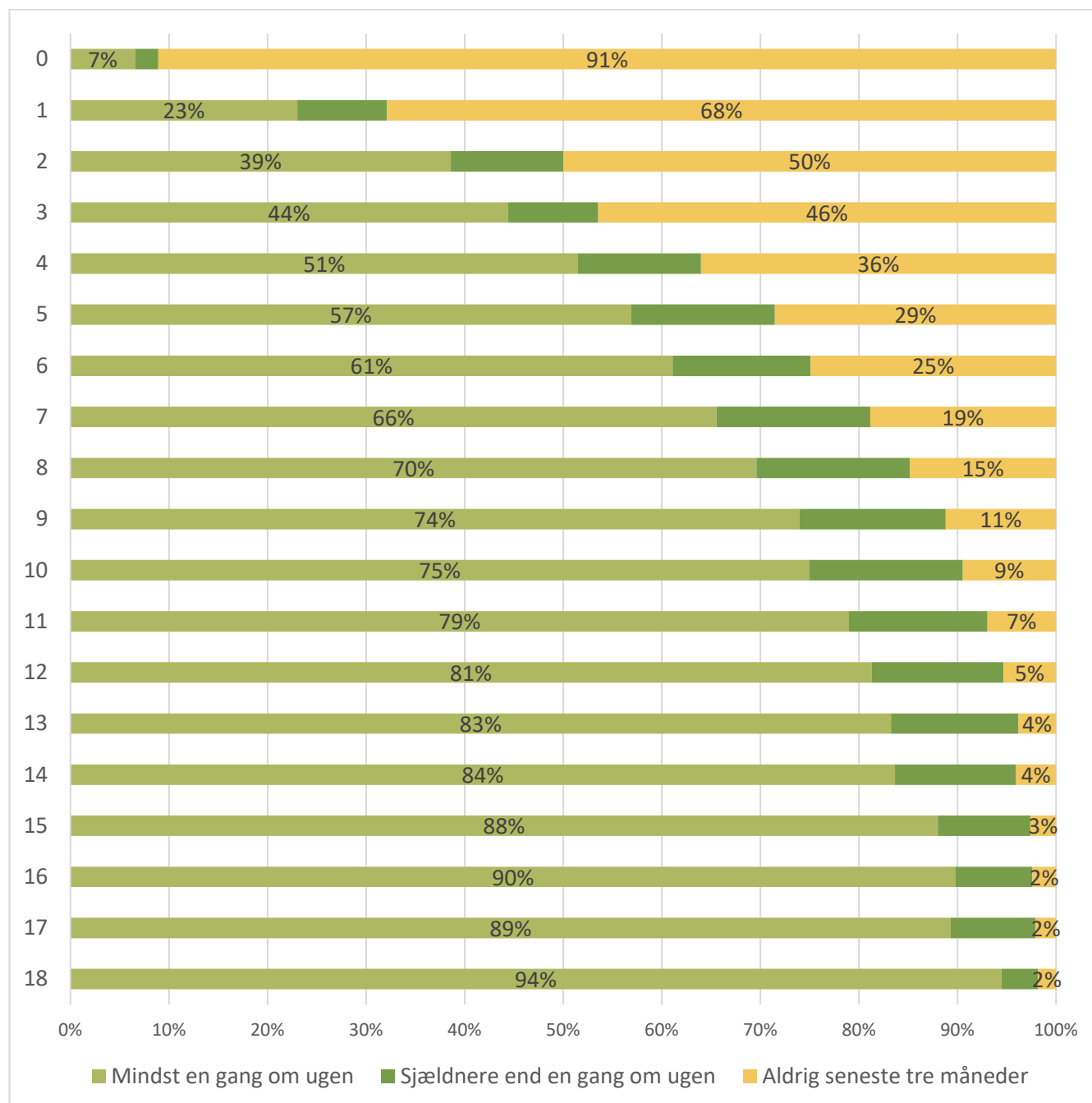
Figur 1. Andel af voksne som inden for de seneste tre måneder har dyrket idræt og motion opdelt efter om personen inden for de seneste tre måneder har deltaget i andre fritids- og kulturaktiviteter (pct.)

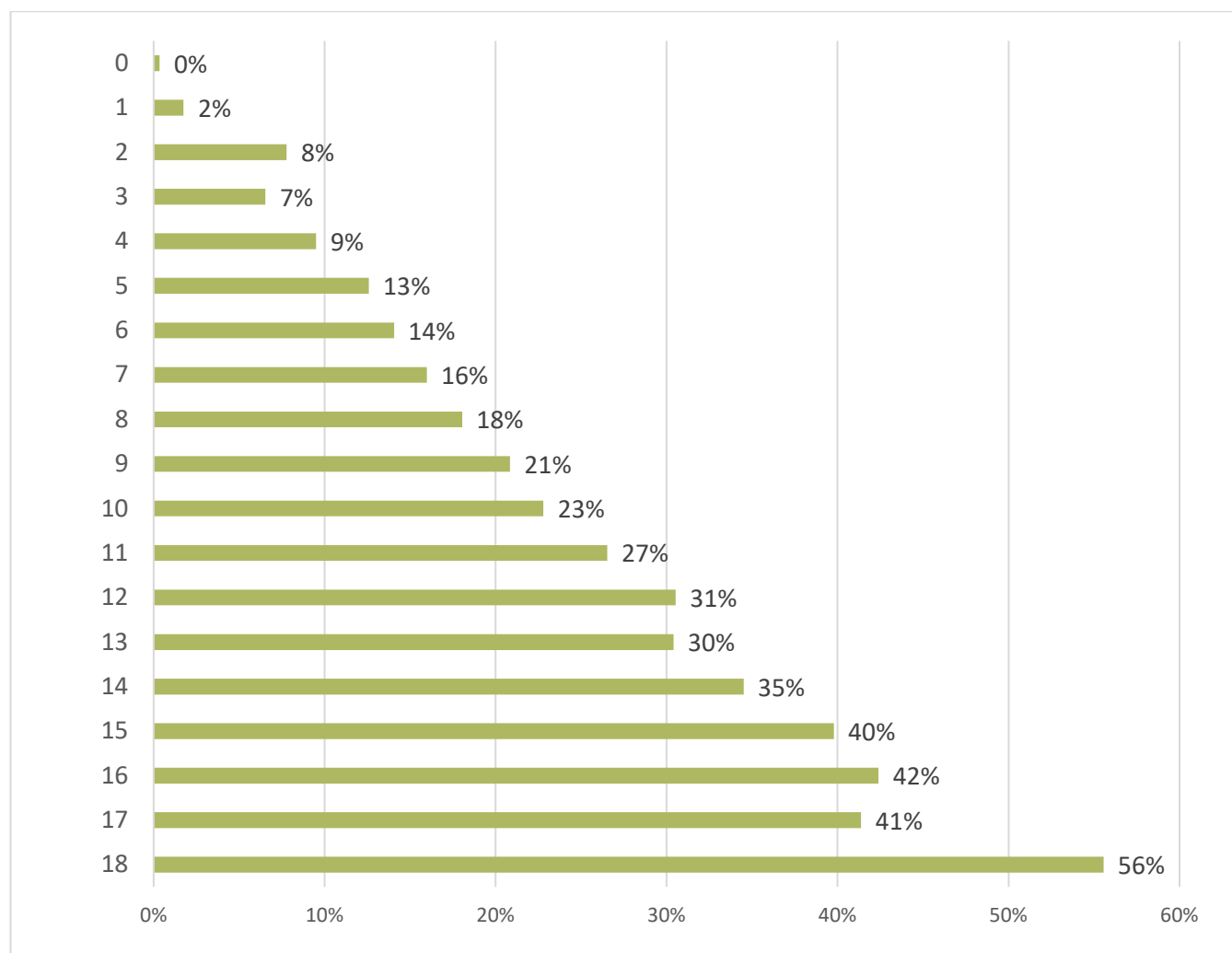
Figur 2. Andel som inden for de seneste tre måneder har dyrket idræt og motion i en forening opdelt efter om personen inden for de seneste tre måneder har deltaget i andre fritids- og kulturaktiviteter (pct.)

Figur 3. Sammenhængen mellem antallet af typer af fritids- og kulturaktiviteter, som voksne har praktiseret inden for seneste tre måneder (lodrette akse), og hvor hyppigt idræt og motion er dyrket (vandrette akse) (pct.)

Figur 4. Sammenhængen mellem antallet af typer af fritids- og kulturaktiviteter, som voksne har praktiseret inden for seneste tre måneder (lodrette akse), og dyrkelse af idræt og motion i en forening i samme periode (vandrette akse) (pct.)

Betydningen for idræts- og motionsdeltagelsen af hvor ofte en kulturaktivitet praktiseres

Der er således en stærk sammenhæng mellem, hvor meget den enkelte borger dyrker eller praktiserer forskellige typer af kultur- og fritidsaktivitet og deltagelse i idræt og motion. Det kunne tyde på, at et aktivt kultur- og fritidsliv (ud over idræt og motion) ikke går ud over idræts- og motionsdeltagelsen. Det kan skyldes, at mange kultur- og fritidsaktiviteter praktiseres forholdsvis sjældent, fx at gå i biografen, gå i teater eller gå på museer, mens andre aktiviteter, der praktiseres forholdsvis ofte, fx lytning til musik, ofte praktiseres samtidig med andre aktiviteter, fx madlavning, transport og gåture.

Sammenhængene mellem, hvor hyppigt kultur- og fritidsaktiviteter praktiseres og deltagelse i idræt og motion, kan imidlertid undersøges mere præcist, fordi respondenterne i kulturvaneundersøgelsen blev spurgt om, hvor ofte de praktiserer de forskellige typer af kultur- og fritidsaktivitet. Den deskriptive analyse af sammenhængen mellem, hvor hyppigt den enkelte type af kultur- og fritidsaktivitet praktiseres og hyppigheden af idræts- og motionsudøvelse, fremgår af bilag 1 sidst i rapporten. Analysen bekræfter, for det første, analysen ovenfor, at det for de fleste aktiviteter gælder, at de borgere, der ikke har praktiseret den enkelte kultur- og fritidsaktivitet inden for den angivne tidsperiode, var væsentligt mindre idræts- og motionsaktiv end de borgere, der i den samme tidsperiode havde været aktiv i den pågældende kultur- og fritidsaktivitet. Det gælder bl.a. for læsning, lytning til musik, biografbesøg, museumsbesøg, overværelse af sportsbegivenhed samt overværelse af koncerter og scenekunst. Kun fire af de undersøgte kultur- og fritidsaktiviteter afviger fra dette mønster: Brug af bibliotekets digitale tjenester, se film, se serier og spille digitale spil alene. For disse aktiviteter gælder det, at borgere, som ofte praktiserer de nævnte aktiviteter, er mindre aktive i idræt og motion, end borgere der mindre hyppigt dyrker disse aktiviteter.

For det andet viser bilag 1 også, at der er en svag tendens til, at de mest idræts- og motionsaktive i højere grad findes blandt de middel aktive i en kultur- og fritidsaktivitet, fx praktiserer en aktivitet flere dage om ugen til forskel fra at gøre det dagligt eller gøre det sjældent.

I store træk viser bilag 2 sidst i rapporten det samme mønster for sammenhængene mellem, hvor ofte en kultur- og fritidsaktivitet praktiseres, og om idræt og motion praktiseres i en forening. De mindst idræts- og motionsaktive i en forening finder vi blandt dem, der ikke praktiserer den enkelte kultur- og fritidsaktivitet. Undtagelserne er 'brug af bibliotekets digitale tjenester', 'se film' og 'se serier', hvor det er de mest aktive, som er mindst idræts- og motionsaktive i en forening. Det gælder også for udøvelse af idræt og motion i forening, at det i lille grad varierer med, hvor ofte de forskellige typer af kultur- og fritidsaktivitet praktiseres (af dem, som praktiserer den pågældende kultur- og fritidsaktivitet). Det mest udbredte er, at middel aktive brugere af en kultur- og fritidsaktivitet er mere idræts- og motionsaktiv i en forening, end meget aktive brugere og sjældne brugere. Mindre udbredt er det, at de mest aktive i den pågældende kultur- og fritidsaktivitet også er de mest idræts- og motionsaktive i en forening. Det finder vi imidlertid blandt dem, som 'lytter til musik', 'ser, lytter til eller læser nyheder', 'går i biografen' samt 'overværer sportsbegivenheder'. Forskellene er dog små, og for flere af aktiviteterne er forskellene ikke statistisk signifikante.

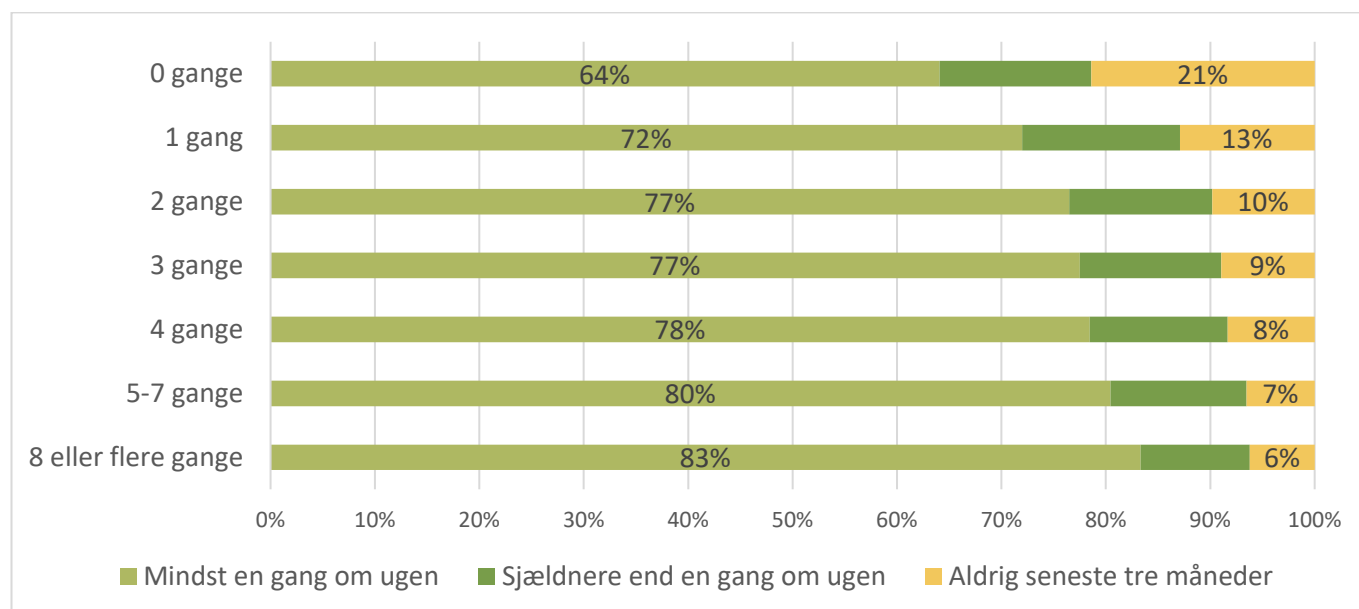
Der er således en svag sammenhæng mellem, hvor ofte en kultur- og fritidsaktivitet praktiseres (blandt dem som praktiserer den pågældende aktivitet) og deltagelse i idræt og motion. Såvel hvor hyppigt idræt og motion praktiseres, og i hvilket organiseret regi det sker. Det er imidlertid tænkeligt, at der er en sammenhæng mellem det samlede forbrug af kultur- og fritidsaktiviteter, dvs. hvor hyppigt man samlet er aktiv i kultur- og fritidsaktiviteter, og deltagelse i idræt og motion. Det er imidlertid ikke muligt ud fra data i Kulturvaneundersøgelsen at opgøre dette, da det varierer fra aktivitet til aktivitet, hvordan der er spurgt om, hvor hyppigt aktiviteten praktiseres. For nogle aktiviteter er der spurgt, om aktiviteten praktiseres 'dagligt', '3-4 dage om ugen', '1-2 dage om ugen', '1-3 dage om måneden', 'sjældnere' og 'ikke seneste tre måneder'. For andre aktiviteter er der spurgt om antallet af gange aktiviteten er praktiseret de seneste tre måneder. Det er derfor kun muligt at foretage en samlet opgørelse over antallet af gange en kultur- og fritidsaktivitet er praktiseret de seneste tre måneder forud for spørgeskemaets besvarelse blandt følgende

aktiviteter: 'Været i biografen', 'været til sportsbegivenhed', 'været på kulturhistorisk museum', 'været på kunstmuseum', 'været på naturhistorisk museum', 'været på slotte eller fortidsminder', 'været til klassisk koncert', 'været til koncert (alle former)' og 'været til scenekunst'. Figur 5 viser sammenhængen mellem, hvor mange gange en af de nævnte kultur- og fritidsaktiviteter er praktiseret inden for tre måneder, og hvor hyppigt idræt og motion er praktiseret.

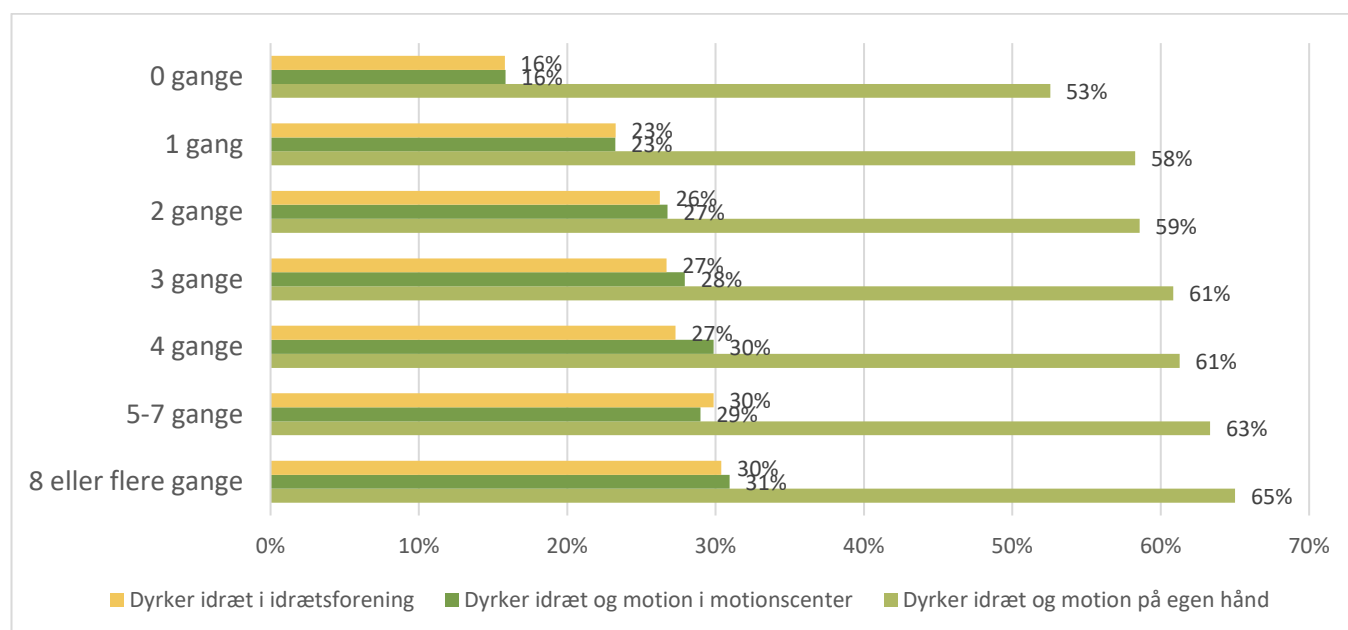
Figur 5 viser, at jo flere gange en af de nævnte kultur- og fritidsaktiviteter er praktiseret, jo større er andelen, som dyrker idræt og motion hver uge, og jo færre har ikke dyrket idræt og motion de seneste tre måneder. Figur 6 viser, at denne sammenhæng mellem hvor hyppigt de nævnte kultur- og fritidsaktiviteter praktiseres og deltagelse i idræt og motion også gælder for deltagelse i idræt i forening, i motionscenter og på egen hånd.

Figur 5. Hyppigheden af hvor ofte voksne har dyrket motion seneste tre måneder (vandret akse) - opdelt efter, hvor ofte personen de seneste tre måneder har været til en eller flere af følgende aktiviteter: sportsbegivenheder LIVE; i biografen; på museer (kulturhistorisk museum, naturhistorisk museum, kunstmuseum, slotte / fortidsminder); til koncerter (klassisk og andre) eller scenekunst (lodret akse) (pct.)

Figur 6. Andel af voksne, som dyrker motion og idræt i forening, motionscenter og på egen hånd (vandret akse) - opdelt efter, hvor ofte personen de seneste tre måneder har været til en eller flere af følgende aktiviteter: sportsbegivenheder LIVE; i biografen; på museer (kulturhistorisk museum, naturhistorisk museum, kunstmuseum, slotte / fortidsminder); til koncerter (klassisk og andre) eller scenekunst (lodret akse) (pct.)

Logistisk regressionsanalyse

I denne sidste del af analysen indgår alle de uafhængige variable, som er medtaget i de to foregående deskriptive analyser, for derved at tage højde for de indbyrdes sammenhænge mellem de uafhængige variable. Mellem de fleste af variablene for deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter er der en betydelig korrelation i den forstand, at hvis en person fx går på museer, er det mere sandsynligt, at pågældende også går til koncerter, end det er for personer, der ikke går på museer (korrelation på .23). Køn, alder, uddannelse og bopæl kan også bidrage til at forklare de fundne sammenhænge mellem deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter og deltagelse i idræt og motion. Kvinder er generelt mere aktive end mænd i en række kulturaktiviteter (fx viser Kulturvaneundersøgelsen, at 25 pct. af kvinderne har overværet scenekunst inden for seneste tre måneder, mens det samme gælder for 19 pct. af mændene), og kvinder er samtidig lidt mere motionsaktive, end mænd er. De største forskelle på deltagelse i kulturaktiviteter finder vi dog mellem borgere med en kort uddannelse og borgere med en lang uddannelse. Fx har 28 pct af de langvarigt uddannede været i biografen og 30 pct. været på museer inden for tre måneder, mens det samme gælder for henholdsvis 16 pct. og 21 pct af de kortvarigt uddannede. Der er ligeledes forskelle på deltagelsen i kultur- og fritidsaktiviteter mellem yngre, midaldrende og ældre, men forskellene er mindre end mellem uddannelsesgrupper og køn. Disse sammenhænge kan den logistiske regressionsanalyse tage højde for og således mere præcist vise den enkelte variabels betydning for idræts- og motionsdeltagelsen.

Som det fremgår af tabel 1, bekræfter analysen i store træk de sammenhænge, som de deskriptive analyser viser.

For det første viser analysen, at sandsynligheden for at dyrke idræt og motion mindst en gang om ugen og at gøre det i en forening er større blandt borgere, der er aktive i en eller flere kultur- og fritidsaktiviteter, end blandt borgere der ikke har et aktivt kultur- og fritidsliv.

For det andet viser analysen, at jo flere kultur- og fritidsaktiviteter, den enkelte borger har været aktiv i inden for de seneste tre måneder, jo større er sandsynligheden for, at pågældende dyrker idræt og motion mindst en gang om ugen. Denne sammenhæng er mindre tydelig for deltagelse i idræt og motion i forening. Sandsynligheden for at dyrke idræt og motion i en forening er meget større blandt dem, der har været aktiv i to kultur- og fritidsaktiviteter end for dem, som ikke har været aktiv eller kun aktiv i en aktivitet inden for de seneste tre måneder, men derefter varierer sandsynligheden for at dyrke idræt og motion i en forening forholdsvis lidt med antallet af kultur- og fritidsaktiviteter, den enkelte har været aktiv i.

For det tredje viser analysen, at når der tages højde for sammenhængene mellem de uafhængige variable, er der ikke den entydige positive sammenhæng mellem deltagelse i de enkelte kultur- og fritidsaktiviteter og motion og idrætsdeltagelse, som de deskriptive analyser viser. Der er en statistisk signifikant øget sandsynlighed for at dyrke idræt og motion mindst en gang om ugen, hvis man er 'aktiv i en fritidsaktivitet', 'lytter til musik' samt 'lytter til, ser eller overværer sportsbegivenheder', mens der er en lidt lavere sandsynlighed for at dyrke motion og idræt mindst en gang om ugen, hvis man er kultur- og fritidsaktiv inden for 'billedkunst', 'litteratur', 'museer' og (stærkest) 'spiller digitale spil'. Sammenhængene mellem deltagelse i en kultur- og fritidsaktivitet og deltagelse i idræt og motion i en forening er mere entydigt positive og stærkere og gælder for de fleste typer af kultur- og fritidsaktivitet. De stærkeste sammenhænge med deltagelse i idræt og motion i en forening finder vi for 'deltagelse i frivilligt arbejde', 'deltagelse i fritidsaktivitet', 'lytte til eller se sportsbegivenhed' samt 'overværelse af sportsbegivenheder live'. Den eneste negative sammenhæng finder vi for overværelse af 'billedkunst', og analysen kan ikke påvise en sammenhæng med 'læsning af litteratur', 'høre og se nyheder' samt 'spille digitale spil'.

For det fjerde viser analysen – som den deskriptive analyse også gør – en svag sammenhæng mellem, hvor ofte man er aktiv i en eller flere kultur- og fritidsaktiviteter (inden for seneste tre måneder overværet en sportsbegivenhed LIVE; været i biografen; været på museer (kulturhistorisk museum, naturhistorisk museum, kunstmuseum, slotte /

fortidsminder); været til koncerter (klassisk og andre) samt været til scenekunst) og deltagelse i idræt og motion mindst en gang om ugen. Analysen kan således entydigt afkræfte, at idræts- og motionsdeltagelsen falder i takt med hvor ofte kulturaktiviteter praktiseres.

Endelig bekræfter analysen de velkendte sammenhænge mellem deltagelse i idræt og motion og køn, alder, uddannelse og bopæl (urbaniseringsgrad). Kvinder har en større sandsynlighed end mænd for mindst en gang om ugen at dyrke motion og idræt; i forhold til unge (16-35 år) har ældre mellem 66 og 79 år en større sandsynlighed for at dyrker idræt og motion mindst en gang om ugen og gøre det i en forening, mens sandsynligheden derfor er lavere blandt midaldrende (36 til 65 år); sandsynligheden for at dyrke idræt og motion mindst en gang om ugen og at gøre det i en forening stiger i takt med uddannelsesvarigheden; og endelig er der en svag og ikke entydig sammenhæng mellem urbaniseringsniveau og deltagelse i idræt og motion.

Tabel 1. Logistik regressionsanalyse af sammenhænge mellem deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter og a) motion og idræt mindst en gang om ugen samt b) deltagelse i motion og idræt i en forening (OR)

	Motion mindst en gang om ugen	Idræt og mo- tion i for- ening
Brugt / besøgt / været aktiv i kultur og fritidsaktiviteter seneste tre måneder Ikke-aktiv er reference		
Bibliotek (fysisk)	1,01	1,19***
Billedkunst	0,92**	0,90***
Biograf	1,03	1,39***
Film og serier	0,95	1,18**
Fritidsaktivitet	1,20***	1,59***
Frivilligt arbejde	1,03	1,90***
Koncert uanset genre	0,94	1,14***
Litteratur uanset genre	0,88*	0,99
Museer	0,89**	1,15***
Lyttet til musik	1,15**	1,25***
Hørt eller læst nyheder	0,98	0,96
Live scenekunst	0,93	1,31***
Spillet digitale spil	0,76***	0,98
Lyttet til eller set sportsbegivenhed	1,20***	1,57***
Overværet sportsbegivenhed LIVE	1,33***	2,03***
Antal typer af kultur- og fritidsaktiviteter deltaget i seneste tre måneder		
00 (reference)		
1	4,20***	4,48
2	8,50***	17,94**
3	10,67***	12,59**
4	14,02***	15,00**
5	17,79***	17,24**
6	21,35***	17,56**
7	26,51***	19,26**
8	32,09***	20,04**
9	39,40***	20,57**
10	40,48***	19,19**
11	49,89***	19,55**
12	56,01***	19,26**
13	62,72***	15,84**
14	62,24***	15,21**
15	88,25***	15,55**
16	104,75***	13,73**
17	94,36***	9,34*
18	190,18***	12,49*

	Motion mindst en gang om ugen	Idræt og mo- tion i for- ening
Antal gange (i alt) seneste tre måneder brugt / besøgt / været aktiv i biograf, sportsbegivenheder, museer, koncerter eller scenekunst		
0 gange		
1 gang	1,04	1,10*
2 gange	1,16**	1,12*
3 gange	1,11	1,02
4 gange	1,10	0,97
5-7 gange	1,11	0,99
8 eller flere gange	1,18*	0,88
Køn		
Kvinder (mænd er reference)	1,22***	0,98
Alder		
16-35 år (reference)		
36-50 år	0,77***	0,82***
51-65 år	0,93**	0,91**
66-79 år	1,20***	1,30***
80 år +	0,89*	1,07
Højest gennemførte uddannelse		
Grundskole eller uoplyst (reference)		
Gymnasial / erhvervsfaglig / uddannelse	1,02	1,04
KVU / MVU / Bachelor	1,20***	1,15***
LVU / PHD	1,26***	1,26***
Urbaniseringsgrad på kommuneniveau		
Tæt befolket (reference)		
Medium befolket (mindst 40000 i største by)	1,01	1,10*
Medium befolket (15-40000 i største by)	1,03	1,06
Medium befolket (under 15000 i største by)	1,13*	1,17*
Tyndt befolket (mindst 15000 i største by)	1,04	1,06
Tyndt befolket (under 15000 i største by)	0,99	1,08*
Konstant	0,06***	0,00***

* statistisk signifikant < .05, ** statistisk signifikant < .01, *** statistisk signifikant < .001

Konklusion og diskussion

De statistiske analyser påviser en positiv sammenhæng mellem et aktivt kultur- og fritidsliv og deltagelse i idræt og motion. Det gælder for de fleste aktivitetstyper, men sammenhængen er stærkere for deltagelse i idræt og motion i forening end for deltagelse i idræt og motion generelt, og jo flere aktiviteter man deltager i, jo større er sandsynligheden for, at man dyrker idræt og motion hver uge. Der er tale om 'statistiske sammenhænge', som ikke viser, om det er deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter, der fører til deltagelse i idræt og motion, eller omvendt. Analysen kan altså ikke påvise kausaliteten i sammenhængene, men det er sandsynligvis begge veje.

Analysen bestyrker imidlertid antagelsen om, at besiddelsen af kulturel kapital, som her er defineret som 'kulturel smag, interesse og praksis', har væsentlig betydning for idræts- og motionsdeltagelsen. Både hvor hyppigt man dyrker idræt og motion, og i hvilke organiserede sammenhænge det sker. Men hvad kan forklare, at den form for kapital har betydning for idræts- og motionsdeltagelsen?

Det kan hænge sammen med, at mange kultur- og fritidsaktiviteter bringer folk sammen og giver den enkelte nye sociale relationer, som bl.a. inspirerer til at være (mere) fysisk aktiv. Dvs. at det snarere er den sociale kapital forbundet med et aktivt kultur- og fritidsliv, som styrker idræts- og motionsdeltagelsen. Denne forklaring bestyrkes af, at sammenhængene er stærkest for deltagelse i idræt og motion i en forening og for kultur- og fritidsaktiviteter, der typisk praktiseres sammen med andre udover nærmeste familie og venner. Det gælder især 'fritidsaktiviteter', 'sportsbegivenheder live' og 'scenekunst live' (uddybes nedenfor). Sammenhængene mellem kulturel kapital og idræts- og motionsdeltagelse kan imidlertid også skyldes, at mange former for idræt og motion er en del af en samlet social og kulturel 'pakke' (kapital), hvor deltagelse i samt viden om forskellige kultur- og fritidsaktiviteter er udtryk for den sociale og kulturelle status, som tilstræbes. Endelig kan sammenhængene også skyldes, at et engagement i forskellige kultur- og fritidsaktiviteter giver ressourcer i form af holdninger, viden og kompetencer, som har betydning for deltagelsen i nogle former for idræt og motion, især når det finder sted i foreninger, hvor fortrolighed med de særlige værdier, logikker og strukturer, der gælder for bestemte foreningstyper og idrætsgrene, er en vigtig forudsætning for at deltage. Dvs. at en specifik kulturel kapital er en forudsætning for at deltage i bestemte idræts- og foreningstyper.

Analysen viser imidlertid også, at der er betydelige forskelle mellem kultur- og fritidsaktiviteterne på, om der er en sammenhæng med idræts- og motionsdeltagelse, og hvor stærk sammenhængen i så fald er, samt at sammenhængene afhænger af, om analysen ser på sammenhængene med idræts- og motionshyppigheden eller foreningsdeltagelsen. Analysen viser de stærkeste signifikante sammenhænge med idræts- og motionshyppighed for deltagelse i fritidsaktiviteter (som bl.a. omfatter fritidsundervisning, deltagelse i kulturforeninger samt deltagelse foredrag og debatarrangementer), lytte til, se eller overvære sportsbegivenheder samt lytte til musik. For de øvrige typer af kultur- og fritidsaktivitet er der enten ingen statistisk signifikant sammenhæng eller er negativ sammenhæng, når de andre uafhængige variable i undersøgelsen indgår i den logistiske regressionsanalyse. Når det gælder deltagelse i idræt og motion i en forening, er der en positiv sammenhæng med de fleste specifikke typer af kultur- og fritidsaktivitet. De stærkeste sammenhænge med deltagelse i idræt og motion i en forening finder vi for aktiviteter, der er tæt forbundet med idræt og motion (tilskuer dertil samt frivilligt arbejde) samt aktiviteter, der i vid udstrækning også er organiseret i forening og kan betegnes som 'folkekultur'. De statistiske sammenhænge med deltagelse i idræt og motion i en forening er mindre stærke for aktiviteter, som typisk går ud på, at man er tilskuer til kunstneres værker, der både kan være 'finkultur' og 'massekultur' (se, lytte til eller overvære film og serier, koncerter, udstillinger på museer, musik, scenekunst og film i biograf). Analysen viser enten en negativ sammenhæng eller ingen sammenhæng mellem

deltagelse i idræt og motion i en forening og følge med i billedkunst, brug af litteratur generelt, lytte til eller læse nyheder samt spille digitale spil. Dvs. aktiviteter, der typisk foretages alene og ofte hjemme. Dette tyder på, at det er en specifik kulturel kapital, forbundet med specifikke værdier, logikker og praksisser, som har betydning for deltagelsen i idræt og motion og især, når det finder sted i en forening. Mere forfinede og detaljerede analyser, som data i nærværende analyse ikke muliggør, vil sandsynligvis kunne påvise en sammenhæng mellem deltagelse i specifikke kultur- og fritidsaktiviteter og deltagelse i specifikke idrætsformer.

Endelig giver analysen ikke belæg for antagelsen, at jo mere man er aktiv i kultur- og fritidsaktiviteter (udover idræt og motion), desto mindre er man idræts- og motionsaktiv. De deskriptive analyser viser et svagt negativt sammenfald for enkelte kultur- og fritidsaktiviteter, idet de borgere, som praktiserer de pågældende aktiviteter hyppigst, er mindst aktive i idræt og motion ('brug af bibliotekets digitale tjenester', 'se film', 'se serier' og 'spille digitale spil'). For de øvrige kultur- og fritidsaktiviteter gælder det, at de mest idræts- og motionsaktive i højere grad findes blandt de 'middel aktive' eller 'meget aktive' end blandt de mindst aktive. Desuden viser analysen, at jo flere typer af kultur- og fritidsaktivitet, den enkelte praktiserer, desto større er sandsynligheden for, at pågældende også dyrker idræt og motion. Endelig kan undersøgelsen ikke påvise en tydelig sammenhæng mellem, hvor mange gange forskellige kultur- og fritidsaktiviteter (biograf, sportsbegivenheder, museer, koncerter og scenekunst) samlet har været brugt inden for tre måneder og deltagelse i idræt og motion. Prioritering af andre aktiviteter er ellers en udbredt begrundelse for ikke at være mere fysisk aktiv, end man allerede er, og når midaldrende er mindre idræts- og motionsaktive – især i foreninger – end yngre og ældre, forklares det ofte med at arbejde og familie med hjemmeboende børn levner mindre tid til at være fysisk aktiv (Danmark i Bevægelse, <https://www.sdu.dk/da/forskning/danmark-i-bevaegelse>). Der er altså intet belæg for det, når det hævdes, at lavere deltagelse i idrætsforeninger i større byer skyldes, at der er så mange andre tilbud, som borgerne kan vælge at bruge deres tid på. Det taler snarere for, at en bredt anlagt kultur- og fritidspolitik, der giver mulighed for at deltage og engagere sig i mange forskellige kultur- og fritidsaktiviteter, vil have en positiv betydning for deltagelsen i idræt og motion.

Analysen giver imidlertid også empirisk belæg for den forståelse af idræt og motion, at det er en 'kulturel aktivitet', som ikke kan reduceres til at være en 'sundhedsfremmende aktivitet', som har præget italesættelsen og begrundelsen for fremme deraf de seneste årtier. Motion og idræt er meget mere end fysisk anstrengelse, sved på panden og motorisk træning. For mange er det også forbundet med en lyst til at bruge og udtrykke sig med kroppen på forskellige måder; at forbedre sig og 'præstere' for at lykkes med bevægelser og teknikker; og ofte i fællesskab med andre, som deler den samme passion.

Litteratur

- Bache, P. (2021). Finkultur og mangfoldighed. 60 års dansk kulturpolitik. Gads forlag.
- Bache, P. (2021). Finkultur og mangfoldighed. 60 års dansk kulturpolitik. Gads forlag.
- Bak, L., Madsen, A.S., Henrichsen, B. og Troldborg, S. (2012). Danskernes kulturvaner 2012. Epinion og Pluss Leadership.
- Bakke, M. (1988). Kampen om kulturen. Dansk kulturpolitik 1945 – 1985. Aarhus Universitetsforlag.
- Bellezza, S., Paharia, N., Keinan, A. (2016). Conspicuous Consumption of Time: When Busyness and Lack of Leisure Time Become a Status Symbol. In: Petruzzellis, L., Winer, R. (eds) Rediscovering the Essentiality of Marketing. Developments in Marketing Science: Proceedings of the Academy of Marketing Science. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-29877-1_13
- Blaabæk, E.H. og Jæger, M.M. (2021). Ulighed og kulturforbrug – et år med Covid-19. Kulturministeriet. www.kultur.dk.
- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J.G. Richardson (ed). Handbook of theory and research for the sociology of education, New York, NY: Greenwood.
- Eimhjellen, I. (2023). Capital, Inequality, and Volunteering. A Bourdieusian Perspective. *Voluntas*, 34: 654-669.
- Elmose-Østerlund, K., Ibsen, B. og Høyer-Kruse, J. (2021). Personer med funktionsnedsættelses bevægelsesvaner. Resultater fra 'Danmark i Bevægelse' – den hidtil største nationale måling af hvordan og hvorfor vi bevæger os. Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet.
- Ibsen, B. (2024 a). Samfunds-eksperimenters indvirkning på voksnes idræts- og motionsdeltagelse. *Movements* 2024:5. Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet.
- Ibsen, B. (2024 b). Kulturel kapital og frivilligt arbejde. Sammenhænge mellem deltagelse i kultur- og fritidsaktiviteter og deltagelse i frivilligt arbejde. Kort Fortalt, Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet.
- Johansson, D. (2009). Konsumtion av finkultur – En kartläggning av könets, ålderns och det geografiska avståndets betydelse för den finkulturella konsumtionskulturen. Högskolan i Halmstad.

Bilag

Bilag 1. Hvor hyppigt voksne - 15 år og ældre – dyrker idræt og motion (seneste tre måneder), opdelt efter hvor hyppigt de deltager i forskellige typer af kultur- og fritidsaktiviteter (pct.)

		Mindst en gang om ugen	Sjældnere end en gang om ugen	Aldrig seneste tre måneder	N =
Hvor ofte har du været på bibliotekets digitale tjenester de seneste tre måneder?	Dagligt eller næsten dagligt	76,2%	13,1%	10,7%	701
	3-4 dage om ugen	81,1%	9,9%	9,0%	714
	1-2 dage om ugen	80,4%	12,2%	7,4%	2046
	1-3 dage om ugen	79,3%	13,3%	7,3%	7532
	Sjældnere	76,3%	14,9%	8,8%	6450
	Alle	78,3%	13,7%	8,1%	17443
Hvor ofte har du set film den seneste uge?	Flere gange dagligt	62,0%	15,3%	22,7%	1739
	Dagligt eller næsten dagligt	68,4%	14,4%	17,2%	8435
	3-4 dage om ugen	72,8%	14,0%	13,2%	9304
	1-2 dage om ugen	74,2%	14,1%	11,7%	22504
	Ikke set film i seneste uge	68,1%	13,2%	18,7%	14772
	Alle	71,1%	13,9%	14,9%	56754
Hvor ofte har du set serier den seneste uge?	Flere gange dagligt	64,0%	17,6%	18,5%	3652
	Dagligt eller næsten dagligt	69,2%	15,4%	15,4%	12106
	3-4 dage om ugen	73,4%	14,5%	12,2%	9125
	1-2 dage om ugen	74,4%	13,6%	11,9%	16830
	Ikke set serier den seneste uge	69,6%	11,9%	18,6%	14925
	Alle	71,2%	13,9%	14,9%	56638
Hvor ofte har du læst eller lyttet til skønlitterære bøger seneste tre måneder?	Flere gange dagligt	78,8%	10,7%	10,5%	4750
	Dagligt eller næsten dagligt	79,4%	10,7%	10,0%	8967
	3-4 dage om ugen	79,8%	11,6%	8,6%	3887
	1-2 dage om ugen	78,7%	12,7%	8,7%	5534
	1-3 dage om måneden	74,9%	16,1%	8,9%	6528
	Sjældnere	68,6%	19,7%	11,6%	8155
	Ikke de seneste måneder	61,0%	13,9%	25,1%	18977
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56798

		Mindst en gang om ugen	Sjældnere end en gang om ugen	Aldrig seneste tre måneder	N =
Hvor ofte har du læst eller lyttet til faglitteratur bøger seneste tre måneder?	Flere gange dagligt	79,6%	12,8%	7,6%	2358
	Dagligt eller næsten dagligt	77,5%	12,3%	10,1%	4579
	3-4 dage om ugen	78,2%	12,3%	9,5%	3329
	1-2 dage om ugen	78,1%	12,9%	9,0%	6032
	1-3 dage om måneden	76,7%	14,7%	8,7%	9050
	Sjældnere	71,8%	17,7%	10,6%	11097
	Ikke de seneste måneder	62,6%	12,6%	24,8%	20340
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56785
Hvor ofte har du lyttet til musik seneste uge?	Flere gange dagligt	74,4%	13,5%	12,1%	25881
	Dagligt eller næsten dagligt	71,9%	14,2%	13,9%	15764
	3-4 dage om ugen	71,0%	15,3%	13,6%	4977
	1-2 dage om ugen	66,4%	15,7%	17,9%	5677
	Ikke lyttet til musik seneste uge	60,2%	12,6%	27,2%	1825
	Alle	72,0%	14,1%	13,9%	54124
Hvor ofte har du set, læst eller lyttet til nyheder den seneste uge?	Flere gange dagligt	73,7%	12,6%	13,7%	31797
	Dagligt eller næsten dagligt	69,7%	14,4%	15,9%	15965
	3-4 dage om ugen	69,5%	18,5%	11,9%	3314
	1-2 dage om ugen	66,5%	18,6%	14,9%	3521
	Ikke den seneste uge	54,0%	15,1%	30,8%	2245
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56842
Hvor ofte har du spillet digitale spil de seneste tre måneder?	Flere gange dagligt	67,6%	16,4%	16,0%	6900
	Dagligt eller næsten dagligt	71,1%	15,3%	13,6%	7750
	3-4 dage om ugen	73,4%	15,6%	11,1%	3202
	1-2 dage om ugen	74,8%	14,1%	11,1%	3562
	1-3 dage om måneden	73,8%	17,5%	8,8%	3162
	Sjældnere	71,3%	19,8%	8,9%	3809
	Ikke seneste tre måneder	70,9%	11,6%	17,5%	28436
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56821
Hvor ofte spiller du med andre?	Flere gange dagligt	73,0%	13,9%	13,1%	2353
	Dagligt eller næsten dagligt	73,3%	14,6%	12,1%	2876
	3-4 dage om ugen	76,7%	14,4%	9,0%	1406
	1-2 dage om ugen	74,3%	15,8%	9,9%	2064
	1-3 dage om måneden	73,2%	18,3%	8,5%	2546
	Sjældnere	69,5%	20,0%	10,5%	5221
	Aldrig	69,6%	15,4%	14,9%	11906
	Alle	71,3%	16,3%	12,4%	28372

		Mindst en gang om ugen	Sjældnere end en gang om ugen	Aldrig seneste tre måneder	N =
Hvor mange gange været i biografen seneste tre måneder	5 eller flere gange	80,0%	13,1%	6,9%	740
	4 gange	80,5%	12,9%	6,6%	697
	3 gange	81,4%	10,9%	7,7%	1870
	2 gange	81,2%	11,3%	7,4%	3710
	1 gang	77,2%	14,3%	8,5%	5099
	Aldrig eller ikke svaret	68,8%	14,3%	16,9%	44775
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56891
Hvor mange gange været til sportsbegivenheder seneste tre måneder	5 eller flere gange	82,8%	10,8%	6,4%	2352
	4 gange	80,2%	12,5%	7,3%	590
	3 gange	84,7%	10,6%	4,7%	1068
	2 gange	83,0%	10,9%	6,1%	1602
	1 gang	79,5%	12,7%	7,8%	2005
	Aldrig eller ikke svaret	69,4%	14,3%	16,3%	49274
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56891
Hvor mange gange været på kulturhistoriske museum seneste tre måneder	5 eller flere gange	83,3%	9,9%	6,9%	466
	3 gange	82,5%	11,6%	5,9%	896
	4 gange	76,8%	16,3%	6,9%	289
	2 gange	81,5%	11,8%	6,6%	2020
	1 gang	76,5%	14,4%	9,2%	4075
	Aldrig eller ikke svaret	69,9%	14,0%	16,1%	49145
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56891
Hvor mange gange været på kunstmuseum seneste tre måneder	5 eller flere gange	81,3%	10,2%	8,6%	689
	4 gange	85,2%	9,7%	5,2%	445
	3 gange	84,7%	10,0%	5,4%	1214
	2 gange	82,0%	11,8%	6,2%	2438
	1 gang	78,6%	13,1%	8,3%	4119
	Aldrig eller ikke svaret	69,3%	14,3%	16,4%	47986
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56891
Hvor mange gange været på naturhistoriske museum seneste tre måneder	5 eller flere gange	74,3%	11,4%	14,3%	35
	4 gange	76,5%	14,7%	8,8%	34
	3 gange	82,9%	13,2%	3,9%	129
	2 gange	79,3%	15,4%	5,2%	363
	1 gang	77,4%	14,3%	8,3%	1478
	Aldrig eller ikke svaret	70,8%	13,9%	15,3%	54852
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56891

		Mindst en gang om ugen	Sjældnere end en gang om ugen	Aldrig seneste tre måneder	N =
Hvor mange gange været på slotte eller fortidsminder seneste tre måneder	5 eller flere gange	85,9%	8,0%	6,1%	312
	4 gange	78,5%	11,0%	10,4%	163
	3 gange	80,3%	12,1%	7,7%	456
	2 gange	80,1%	14,6%	5,3%	929
	1 gang	78,8%	13,2%	8,0%	1805
	Aldrig eller ikke svaret	70,5%	14,0%	15,5%	53226
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56891
Hvor mange gange været klassisk koncert seneste tre måneder	5 eller flere gange	80,0%	11,5%	8,5%	165
	4 gange	86,7%	9,2%	4,1%	98
	3 gange	79,1%	11,7%	9,2%	282
	2 gange	86,6%	8,1%	5,3%	589
	1 gang	82,6%	11,4%	6,0%	1763
	Aldrig eller ikke svaret	70,4%	14,1%	15,4%	53994
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56891
Hvor mange gange været koncerter seneste tre måneder	5 eller flere gange	80,2%	11,5%	8,3%	940
	4 gange	81,4%	11,6%	7,0%	570
	3 gange	79,4%	12,9%	7,7%	1485
	2 gange	81,4%	11,9%	6,7%	3168
	1 gang	78,1%	13,4%	8,5%	5048
	Aldrig eller ikke svaret	69,0%	14,2%	16,7%	45680
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56891
Hvor mange gange været til scenekunst seneste tre måneder	5 eller flere gange	77,9%	12,9%	9,2%	921
	4 gange	81,7%	11,9%	6,4%	580
	3 gange	82,9%	11,0%	6,1%	1649
	2 gange	80,2%	12,9%	7,0%	3553
	1 gang	77,8%	13,6%	8,6%	6614
	Aldrig eller ikke svaret	68,6%	14,2%	17,2%	43574
	Alle	71,1%	13,9%	15,0%	56891

Bilag 2. Andel af voksne - 15 år og ældre – som inden for seneste tre måneder har dyrket idræt i forening, i motionscenter og på egen hånd (selvorganiseret), opdelt efter hvor hyppigt de er deltager i forskellige typer af kultur- og fritidsaktiviteter (pct.)

		Dyrker idræt i idrætsfor- ening	Dyrker idræt og motion i motions- center	Dyrker idræt og motion på egen hånd	N =
Hvor ofte har du været (fysisk) på biblioteket inden for de seneste tre måneder?	Dagligt	27,5%	23,0%	48,5%	291
	3-4 dage om ugen	25,1%	26,7%	54,9%	386
	1-2 dage om ugen	27,8%	26,9%	60,7%	2074
	1-3 dage om måneden	26,8%	25,7%	64,4%	9927
	Sjældnere	24,4%	25,0%	62,3%	9873
	Ikke seneste tre måneder	18,9%	19,6%	53,3%	34276
	Alle	21,7%	21,9%	57,0%	56827
Hvor ofte har du været på bibliotekets digitale tjenester inden for de seneste tre måneder?	Dagligt eller næsten dagligt	25,6%	19,9%	61,8%	702
	3-4 dage om ugen	22,3%	22,0%	65,7%	714
	1-2 dage om ugen	25,3%	25,5%	66,8%	2045
	1-3 dage om ugen	25,2%	25,7%	67,3%	7540
	Sjældnere	25,0%	25,3%	62,6%	6449
	Alle	25,0%	25,1%	65,2%	17450
Hvor ofte har du aktivt opsøgt billedkunst inden for de seneste tre måneder?	Dagligt	21,0%	20,4%	60,2%	515
	3-4 dage om ugen	18,1%	22,9%	61,0%	947
	1-2 dage om ugen	19,0%	23,7%	64,3%	1039
	1-3 dage om måneden	20,5%	25,4%	64,6%	2595
	Sjældnere	26,6%	26,3%	66,0%	9935
	Ikke seneste tre måneder	24,2%	23,5%	59,8%	10665
	Alle	24,3%	24,7%	62,9%	25696
Hvor ofte har du set film inden for den seneste uge?	Flere gange dagligt	15,5%	17,2%	45,5%	1740
	Dagligt eller næsten dagligt	19,2%	19,8%	54,9%	8438
	3-4 dage om ugen	22,4%	22,5%	57,8%	9310
	1-2 dage om ugen	23,7%	24,1%	60,3%	22513
	Har ikke set film den seneste uge	20,3%	20,0%	54,3%	14797
	Alle	21,7%	21,9%	57,0%	56798
Hvor ofte har du set serier inden for den seneste uge?	Flere gange dagligt	16,7%	25,3%	51,5%	3655
	Dagligt eller næsten dagligt	19,1%	23,3%	56,6%	12110
	3-4 dage om ugen	23,2%	23,4%	59,5%	9128
	1-2 dage om ugen	24,1%	22,2%	59,8%	16838
	Ikke den seneste uge	21,3%	19,0%	54,3%	14953
	Alle	21,7%	22,0%	57,1%	56684

		Dyrker idræt i idrætsfor- ening	Dyrker idræt og motion i motions- center	Dyrker idræt og motion på egen hånd	N =
Hvor ofte har du læst eller lyttet til skønlit- terære bøger inden for de seneste tre må- neder	Flere gange dagligt	24,8%	21,8%	62,4%	4753
	Dagligt eller næsten dagligt	24,7%	22,2%	63,6%	8970
	3-4 dage om ugen	24,2%	24,5%	65,5%	3889
	1-2 dage om ugen	24,8%	24,7%	64,2%	5535
	1-3 dage om måneden	22,7%	24,9%	63,2%	6532
	Sjældnere	21,5%	23,7%	55,5%	8152
	Ikke for de seneste måneder	17,7%	18,7%	47,3%	18996
	Alle	21,7%	21,9%	57,0%	56827
Hvor ofte har du læst eller lyttet til faglittera- tære bøger inden for de seneste tre må- neder?	Flere gange dagligt	24,0%	27,4%	65,4%	2360
	Dagligt eller næsten dagligt	22,8%	24,5%	64,5%	4582
	3-4 dage om ugen	22,7%	25,7%	65,3%	3332
	1-2 dage om ugen	23,4%	23,8%	65,2%	6033
	1-3 dage om måneden	24,5%	23,9%	65,0%	9051
	Sjældnere	22,5%	22,8%	57,5%	11086
	Ikke de seneste måneder	18,7%	18,3%	46,8%	20363
	Alle	21,7%	21,9%	57,0%	56807
Hvor ofte har du lyt- tet til musik inden for den seneste uge?	Flere gange dagligt	23,5%	25,1%	59,1%	25887
	Dagligt eller næsten dagligt	21,9%	21,3%	58,5%	15771
	3-4 dage om ugen	20,4%	21,6%	58,6%	4978
	1-2 dage om ugen	19,2%	17,5%	54,7%	5678
	Ikke lyttet til musik den seneste uge	17,0%	12,8%	45,9%	1831
	Alle	22,1%	22,5%	58,0%	54145
Hvor ofte har du set, læst eller lyttet til ny- heder inden for den seneste uge?	Flere gange dagligt	23,4%	21,4%	59,6%	31804
	Dagligt eller næsten dagligt	20,0%	21,5%	55,6%	15976
	3-4 dage om ugen	21,5%	26,6%	57,8%	3321
	1-2 dage om ugen	18,2%	25,4%	51,2%	3524
	Ikke den seneste uge	14,8%	20,1%	38,6%	2257
	Alle	21,7%	21,9%	57,0%	56882
Hvor ofte har du spil- let digitale spil inden for de seneste tre må- neder?	Flere gange dagligt	20,0%	21,5%	55,4%	6899
	Dagligt eller næsten dagligt	22,1%	23,0%	57,2%	7749
	3-4 dage om ugen	24,4%	27,2%	57,5%	3202
	1-2 dage om ugen	23,6%	27,8%	58,2%	3564
	1-3 dage om måneden	23,8%	26,9%	61,8%	3163
	Sjældnere	20,1%	25,1%	59,0%	3808
	Ikke de seneste tre måneder	21,4%	19,5%	56,4%	28454
	Alle	21,7%	21,9%	57,0%	56839

		Dyrker idræt i idrætsfor- ening	Dyrker idræt og motion i motions- center	Dyrker idræt og motion på egen hånd	N =
Hvor ofte spiller du med andre?	Flere gange dagligt	24,1%	24,2%	55,6%	2352
	Dagligt eller næsten dagligt	22,7%	25,9%	57,3%	2876
	3-4 dage om ugen	23,5%	31,5%	57,4%	1405
	1-2 dage om ugen	24,2%	28,7%	59,4%	2064
	1-3 dage om måneden	25,1%	28,5%	60,0%	2550
	Sjældnere	21,5%	24,6%	59,6%	5221
	Aldrig	20,3%	21,5%	56,5%	11904
	Alle	22,0%	24,4%	57,7%	28372
Hvor mange gange været i biografen se- neste tre måneder	5 eller flere gange	33,3%	35,0%	58,8%	741
	4 gange	28,1%	31,4%	60,8%	697
	3 gange	30,2%	31,8%	61,0%	1870
	2 gange	31,0%	32,6%	60,9%	3711
	1 gang	27,5%	29,2%	61,6%	5101
	Aldrig eller ikke svaret	19,5%	19,4%	55,8%	44882
	Alle	21,6%	21,9%	56,9%	57002
Hvor mange gange været til sportsbegi- venheder seneste tre måneder	5 eller flere gange	42,0%	32,9%	58,4%	2351
	4 gange	39,5%	34,6%	59,8%	590
	3 gange	41,9%	35,2%	61,9%	1068
	2 gange	39,1%	30,9%	63,7%	1602
	1 gang	33,2%	28,9%	63,5%	2005
	Aldrig eller ikke svaret	19,0%	20,4%	56,2%	49386
	Alle	21,6%	21,9%	56,9%	57002
Hvor mange gange været på kulturhisto- riske museum sene- ste tre måneder	5 eller flere gange	26,6%	27,5%	63,9%	466
	4 gange	24,6%	24,9%	61,9%	289
	3 gange	28,2%	29,2%	66,2%	897
	2 gange	29,0%	27,2%	64,5%	2021
	1 gang	26,6%	25,8%	63,4%	4072
	Aldrig eller ikke svaret	20,7%	21,2%	55,8%	49257
	Alle	21,6%	21,9%	56,9%	57002
Hvor mange gange været på kunstmu- seum seneste tre må- neder	5 eller flere gange	27,7%	28,2%	64,7%	689
	4 gange	27,2%	29,9%	67,9%	445
	3 gange	27,9%	28,0%	69,2%	1213
	2 gange	29,6%	29,3%	65,9%	2437
	1 gang	26,0%	27,2%	64,8%	4118
	Aldrig eller ikke svaret	20,6%	20,8%	55,3%	48100
	Alle	21,6%	21,9%	56,9%	57002

		Dyrker idræt i idrætsfor- ening	Dyrker idræt og motion i motions- center	Dyrker idræt og motion på egen hånd	N =
Hvor mange gange været på naturhistori- ske museum seneste tre måneder	5 eller flere gange	25,7%	42,9%	51,4%	35
	4 gange	14,7%	29,4%	67,6%	34
	3 gange	31,0%	32,6%	65,1%	129
	2 gange	20,4%	28,7%	66,4%	363
	1 gang	27,9%	24,9%	63,3%	1478
	Aldrig eller ikke svaret	21,4%	21,7%	56,7%	54963
	Alle	21,6%	21,9%	56,9%	57002
Hvor mange gange været på slotte eller fortidsminder sene- ste tre måneder	5 eller flere gange	30,9%	29,9%	71,4%	311
	4 gange	29,4%	27,0%	65,0%	163
	3 gange	28,9%	28,1%	66,7%	456
	2 gange	28,2%	28,8%	67,2%	928
	1 gang	30,6%	26,3%	61,0%	1805
	Aldrig eller ikke svaret	21,1%	21,5%	56,4%	53339
	Alle	21,6%	21,9%	56,9%	57002
Hvor mange gange været klassisk kon- cert seneste tre måne- der	5 eller flere gange	22,4%	29,1%	67,3%	165
	4 gange	25,5%	29,6%	69,4%	98
	3 gange	29,1%	28,7%	59,9%	282
	2 gange	32,3%	28,2%	63,8%	588
	1 gang	30,6%	28,2%	65,7%	1765
	Aldrig eller ikke svaret	21,2%	21,6%	56,5%	54104
	Alle	21,6%	21,9%	56,9%	57002
Hvor mange gange været koncerter sene- ste tre måneder	5 eller flere gange	25,3%	32,4%	63,4%	941
	4 gange	28,6%	28,6%	65,4%	570
	3 gange	32,8%	30,6%	61,8%	1484
	2 gange	29,6%	31,3%	63,9%	3165
	1 gang	27,6%	29,2%	63,2%	5049
	Aldrig eller ikke svaret	19,9%	19,9%	55,3%	45793
	Alle	21,6%	21,9%	56,9%	57002
Hvor mange gange været til scenekunst seneste tre måneder	5 eller flere gange	29,1%	27,6%	59,9%	921
	4 gange	28,8%	30,7%	62,0%	579
	3 gange	30,3%	29,6%	63,5%	1648
	2 gange	30,8%	29,5%	62,4%	3551
	1 gang	28,8%	28,0%	60,5%	6617
	Aldrig eller ikke svaret	19,2%	19,8%	55,5%	43686
	Alle	21,6%	21,9%	56,9%	57002

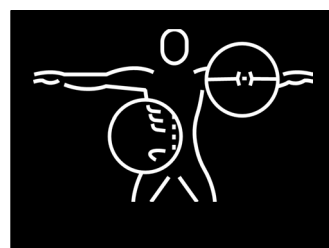
		Dyrker idræt i idrætsfor- ening	Dyrker idræt og motion i motions- center	Dyrker idræt og motion på egen hånd	N =
Antal gange seneste tre måneder i biogra- fen, til museer, til koncerter og til sce- nekunst	8 eller flere gange	30,4%	30,9%	65,0%	4553
	5-7 gange	29,9%	29,0%	63,3%	4870
	4 gange	27,3%	29,9%	61,3%	2990
	3 gange	26,7%	27,9%	60,8%	4107
	2 gange	26,2%	26,8%	58,6%	5810
	1 gang	23,3%	23,2%	58,3%	7789
	0 gange	15,8%	15,8%	52,5%	26883
	Alle	21,6%	21,9%	56,9%	57002

CISC - Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund

CISC beskæftiger sig med samfundsvidenskabelig forskning i BEVÆGELSER og de sociale og samfundsmæssige vilkår herfor: FYSISKE BEVÆGELSER - i form af idræt, leg og anden form for fysisk aktivitet, og SOCIALE BEVÆGELSER i form af foreninger, frivilligt arbejde og det civile samfund.

Det er muligt at rekvirere Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC) til undersøgelser, udredninger, udviklingsarbejde eller konsulentarbejde inden for de emner, som forskningscenteret har erfaring med.

Se mere på sdu.dk/cisc

Syddansk Universitet
Campusvej 55
DK-5230 Odense

Telefon: +45 6550 1000
sdu@sdu.dk

www.sdu.dk